

Hoofdstuk 62

Lieve kleinkinderen,

Ik las in een boek het zinnetje: 'Het gaat slecht met het geloof, maar het gaat goed met de godsdienst.'

*Een beetje een moeilijke zin hè? Geloof en godsdienst, dat hoort toch bij elkaar? In onderstaand verhaal van 'het gestolen godsbeeld' gaat het over een 'soort van godsdienst', dat nog maar heel weinig of zeg maar **niets** meer met God te maken heeft.*

Als voorbeeld het volgende over sommige kerkmensen van vandaag. Gelukkig lang niet allemaal! Dat zou niet best zijn. Zo te zien, aan de buitenkant, zijn het heel christelijke mensen die heel trouw elke zondag naar de kerk gaan. En voor hun eigen kerkgebouw hebben ze heel veel over. Ze doen ook veel goede dingen. Hun liefdadigheid is groot, maar wanneer je vraagt wat Jezus voor hen betekent, dan weten ze dat niet zo goed.

Wat is geloven en wat is godsdienst?

Ja, je kunt van alles je eigen godsdienst maken. Zelfs ook van je eigen kerkgebouw.

Kennen jullie de uitdrukking: Hij dient de mammon? Dat betekent dat die persoon geldzuchtig is. Van geld heeft hij zijn eigen godsdienst gemaakt.

Maar ook van voetbal of van een andere sport maak je je eigen godsdienst, wanneer die sport het allerbelangrijkste in je leven is.

Wat is het allerbelangrijkste in je leven? Je carrière, je huisje boompje beestje, de zorg voor je naaste of iets anders?

Hoofdstuk 62 - Het gestolen godsbeeld - Richteren 17 en 18

Hij woonde in het bergland van Efraïm, de boer met zijn mooie naam Michajehoe. 'Wie is als God?' betekende zijn naam, maar de mensen noemden hem gewoon Micha. De mensen keken trouwens wel hoog tegen hem op. Niet alleen was hij rijk, bezat hij een grote boerderij met veel bijgebouwen en huizen waar veel personeel en slaven in woonden, maar hij bezat ook een klein 'kerkje' zoals wij het zouden noemen. Een speciaal huis waar deze heel godsdienstige man zijn eigen godsdienst beleefde. Voor één van zijn zonen had hij een efod gekocht. Dat is een heel mooi priestergewaad. En daarna had Micha zijn zoon tot priester gewijd. Deze priester was nu de baas in zijn tempeltje en had zelfs de beschikking over een terafim, een klein met zilver beslagen houten beeldje.

Micha was erg blij met zijn godshuis. Hij geloofde dat God hem zou zegenen. Hij was geen dienaar van de afgoden. Nee, hij had nog nooit aan Baäl een offer gebracht. En die terafim gebruikte hij alleen in dienst van God. Dat dat helemaal van God niet mocht, dat wist hij niet en er was ook niemand die hem dat vertelde. Nee, alle mensen keken hoog bij hem op. Iedereen dacht dat deze Micha een bijzonder eerlijk, vroom en godsdienstig man was.

Een terafim is een klein met zilver beslagen houten beeldje.

Maar toch was deze Micha niet zo eerlijk, als hij eruit zag. Zijn oude moeder woonde al veel jaren bij hem op de boerderij. En wanneer zij stierf zou Micha al haar geld erven. En dat was niet zo'n klein beetje. Zij bezat wel elfhonderd zilverstukken. Voor die tijd was dat een bijzonder groot kapitaal. Micha kon dat geld nu heel goed gebruiken, maar zijn oude moeder was nog heel gezond. Niemand verwachtte dat zij binnenkort zou sterven. Nee, niet dat Micha zijn moeder dood wenste, maar wat moest zo'n oude vrouw met zoveel geld, terwijl hij dat geld in zijn bedrijf zo goed kon gebruiken.

Op een goede, of was het een slechte dag, kon Micha de verleiding niet langer weerstaan. Stiekem pakte hij de zakken met zilver. Als het erop aankwam dan was dat geld ook meer van hem, want zijn moeder deed er toch niets mee. Als de diefstal uitkwam zou ze eerst wel een beetje overstuur zijn, maar die boosheid zou wel weer afzakken.

Natuurlijk werd de diefstal al heel snel ontdekt en de oude moeder wist zich geen raad. Haar duur geld, waar zij zo hard voor gewerkt had! Maar ze liet het er niet bij zitten! Eén van de slaven moest het gedaan hebben. Maar allemaal ontkenden ze ten stelligste, dat zij het geld gestolen hadden. De oude vrouw

maakte zich hoe langer hoe kwader.

‘Eén van jullie moet het gedaan hebben,’ riep ze koppig. ‘En nu zullen jullie zeggen, wie de dader is!’

Maar iedereen hield zijn mond. Toen had die oude vrouw het niet meer en met een trillende stem zei ze: ‘Vervloekt is de man die dit gedaan heeft. De Heer zal hem straffen met ziekte en kwalen. Zijn vrouw zal slavin van een vreemde man worden en zijn kinderen zullen geen dak meer boven hun hoofden hebben. Eeuwig zullen het bedelaars zijn...’

En nog veel meer vervloekingen sprak zij uit. Alle knechten en slaven stonden te trillen op hun benen. Dit was niet best, zo’n vloekspreuk, maar als je het niet gedaan had en van niets wist?

Het gestolen geld.

Het oude vrouwtje ging terug naar haar eigen kamer en wachtte. Die gemene dief zou straks wel komen en het geld terugbrengen. En dan mocht het van haar, wat betreft die vervloekingen wel een beetje meevallen. Als het geld maar weer terugkwam. Dat was het voornaamste.

En daar ging de deur open.... Ze ging rechtop zitten. Die vloekspreuken hadden dus toch geholpen! Maar op dat moment was het alsof ze door de grond zakte: het was niet een slaaf die binnenkwam, *maar haar eigen zoon, haar Michajehoe!*

‘Moeder,’ stamelde hij, ‘dat geld, waarover moeder een vloekspreuk uitgesproken heeft, dat had ik meegenomen. Kijk, hier is het terug. Er mist geen cent.’

De oude vrouw, de moeder van Micha, wist niet wat ze moest zeggen. Dat had

ze nooit kunnen denken... Haar eigen zoon was de dief! Plotseling werd ze bleek. O, maar nu kwam die vloek over hem! Nu had ze met haar vloek haar eigen zoon in het ongeluk gestort! En ook zijn kinderen, haar kleinkinderen... Dit mocht zo niet blijven! *Die vloek moest in een zegen veranderd worden.* Vastbesloten ging ze staan en zei met vaste stem, terwijl ze haar arm omhoog, naar de hemel stak: 'Ik wens dat de Heer jou, mijn zoon, gelukkig zal maken.'

Maar ze vertrouwde het nog niet helemaal. Om die vloek van haar zoon af te nemen was een enkele zegenbede niet voldoende. Er moest meer gebeuren en dat 'vervloekte' geld wilde ze niet eens meer terug hebben. Dat zou alleen maar ongeluk brengen over haar familie. O, waarom was ze ook zo haastig geweest met haar vloekspreuken. Haar zoon Micha had dat geld heus wel teruggebracht.

'Ik ben blij dat al het geld er nog is,' zei ze, 'maar ik wil het niet meer hebben. Ik beslis dat nu alle zilverstukken voor de Heer bestemd zijn. Ik wil dat jij Micha er een godenbeeld van laat maken en zet dan dat godenbeeld in jouw godshuis.'

Micha hoorde er wel een beetje vreemd van op. Had hij zo'n groot geldbedrag gestolen en nu mocht hij het ook nog houden! Maar dat kon niet, nee, dat durfde hij gewoon niet.

Toen nam zijn oude moeder tweehonderd zilverstukken en stuurde haar zoon daarmee naar de zilversmid. Die maakte daar een prachtig beeldje van en dat kwam te staan in het godshuis van Micha.

Zo was iedereen tevreden, dacht Micha en God zou hem zeker zegenen. Niemand in het hele land van Efraïm had zoiets bijzonders. Hij had nu een priester, een efod, een duur beeld en dan ook nog een aparte kamer voor de terafim.

Maar het zou nog mooier worden! Er kwam een reiziger langs en aan zijn kleren te zien was het een Leviet. Micha nodigde hem uit voor een maaltijd. Deze jongeman vertelde dat hij uit Bethlehem kwam en op zoek was naar werk. In de wetten van Mozes stond wel dat het volk Israëel de priesters en de Levieten moest onderhouden, maar de meeste mensen wisten dit niet eens meer. En deze Leviet kwam ook nog wel uit de familie van Mozes. Zijn grootvader Gersjoom was een zoon van de grote Godsman Mozes.

Micha wist wat hij moest doen. Heel enthousiast zei hij tegen de Leviet: 'Ik heb een godshuis met alles wat erbij hoort. Kom toch hier bij mij wonen. Je kunt hier als priester werken en dan kun jij mij vertellen wat God van mij wil. Ik betaal je tien zilverstukken per jaar. En ik geef je ook eten en drinken!' De Leviet hoefde niet lang na te denken. Hij werd priester in de plaats van de zoon van Micha en het duurde niet lang of hij voelde zich hier helemaal thuis.

Het voelde alsof hijzelf een zoon van Micha was. En vanaf die dag kon Micha weer helemaal opgelucht ademhalen. Hij was niet meer bang voor de vloek van zijn moeder! God kon niet boos zijn op een man, die zo'n priester had als hij: een Leviet uit het geslacht van Mozes.

Een Leviet als priester ingehuurd in je eigen huis...

Zo ver was het al gekomen met het volk Israël. De mensen waren de tabernakel vergeten, die in Silo stond. Ze waren blij met een zelfgemaakt afgodsbeeld, een onwettige priester en een efod en een terafim. Wat zou Mozes gezegd hebben, als hij dit allemaal gezien had? Mozes, die het gouden kalf bij de Sinai aan gruzelementen sloeg en die zijn trouwe Levieten met het zwaard in de hand op de feestvierende mensen afstuurde!

Micha dacht niet aan Mozes. Hij was veel te blij met zijn priester die uit het geslacht van Mozes kwam. *Maar lang duurde zijn blijdschap niet!*

In dezelfde tijd dat Micha in zijn godshuis de Leviet uit Bethlehem tot priester wijdde, had de stam Dan gebrek aan woonruimte. Bij de verdeling van het land Kanaän hadden zij hun deel wel gekregen, maar later waren ze veel grond kwijtgeraakt. Andere stammen hadden ze wel om hulp gevraagd, maar die hadden niet thuis gegeven. Nu hadden de stamoudsten van de Daniëten aan vijf jongemannen de opdracht gegeven om land te zoeken. Zij hadden **leefruimte** nodig voor hun mensen en hun vee. Het moest goed en vruchtbaar land zijn, geschikt voor zeshonderd gezinnen. En wanneer op dat stuk land mensen woonden was niet erg. Daar was wel een oplossing voor.

De vijf jonge mannen, sterke kerels die nergens bang voor waren, kwamen tijdens hun speurtocht ook langs het huis van Micha. Ze vroegen hem of ze bij hem en nacht mochten slapen. Dat was geen probleem. Heel gastvrij gaf Micha hun een goede maaltijd en een slaapplaats. De volgende ochtend, terwijl de vijf mannen zich klaar maakten om te vertrekken, hoorden ze in de kamer van de Leviet, luid bidden. Verbaasd bleven ze staan en luisterden. Brutaal stapten ze even later het godshuis binnen en vroegen aan de priester: ‘Hoe ben jij hier terechtgekomen? Wie heeft jou hierheen gehaald? En wat doe je hier voor werk?’

De Leviet antwoordde: ‘Micha heeft mij in dienst genomen. Ik werk voor hem als priester.’

Hij liet de vijf mannen alles zien: de efod, de terafim en natuurlijk het gegoten beeld dat Micha had laten maken. De vijf Daniëten zagen elkaar eens aan en dachten alle vijf hetzelfde. Wanneer zij verhuisd zouden zijn, dan was dit godshuis net iets voor hen. *Zo 'n priester en zo 'n prachtig beeld, dat moest geluk aanbrengen.* Tenminste wanneer die priester zijn vak goed verstond. En dat konden ze snel genoeg te weten komen!

Heel vriendelijk vroegen ze: ‘Wil je aan God vragen of wij succes zullen hebben op onze reis?’

Eerst werd een offer gebracht en daarna sloeg de Leviet zijn prachtige mantel om zijn schouders.

Daarna zei hij plechtig: ‘Ga gerust, de Heer zal jullie beschermen.’

De Daniëten betaalden wat ze hem schuldig waren en gingen verder met hun reis. Buiten gehoorsafstand zeiden ze tegen elkaar: ‘Wanneer wij geschikte grond hebben gevonden en we verhuizen, dan nemen we deze priester mee. Het zou toch jammer zijn dat deze ene boer een godshuis heeft en een hele stam heeft niets.’

Micha zou het wel niet mooi vinden. Maar wat interesseerde hen die boer in Efraïm?

De vijf mannen reisden ver het noorden in. Daar ontdekten ze het klein stadje Laïs, dat bij de stam van Naftali hoorde, maar waar nog altijd Kanaänieten woonden. Ze gaven hun ogen goed de kost. Ze zagen het goed. Deze mensen uit de stad Laïs leefden rustig en onbezorgd. Ze bemoeiden zich met niemand en hadden van niemand hulp te verwachten. Het zou heel gemakkelijk zijn om dit stadje te overvallen, de bewoners te doden en hun land in bezit te nemen.

Toen de vijf mannen terugkwamen in Dan zeiden ze tegen de leiders die hen uitgestuurd hadden: ‘We hebben een gebied gevonden, waar we heel goed kunnen wonen. Laten we meteen op weg gaan om het te veroveren. Wacht niet langer. We moeten dat land in bezit nemen. Jullie zullen merken dat de mensen daar niet goed voorbereid zijn om zich te verdedigen. Het land is groot genoeg. Het heeft alles wat we nodig hebben. God zal ons dat land geven.’

En ze vertelden ook van de priester in het huis van Micha, die hen voorspeld had dat ze een goede reis zouden hebben. En het was uitgekomen! Wanneer ze nu naar Laïs optrokken, dan moest die priester met dat beeld ook mee. Dan was succes verzekerd.

Niet lang daarna vertrokken ze. Zeshonderd gewapende mannen. En achter hen aan liepen hun vrouwen en kinderen met hun vee. De vijf jongemannen die al in Laïs waren geweest gingen voorop en wezen de weg.

Toen ze bij het godshuis van Micha kwamen gingen de vijf mannen naar de Leviet en vroegen hem hoe het met hem ging. Ze vertelden dat zij met dank aan hem een voorspoedige reis hadden gehad. En nu gingen ze naar Laïs. Ze vroegen de priester of hij naar hun leiders wilde gaan. Ze hadden een vraag voor hem. De priester wilde dat wel. Er gebeurde niet zoveel in dit stille dorpje waar Micha woonde. Hij wilde wel eens met de Daniëten spreken. Hij was ook benieuwd wat ze hem zouden vragen.

Hij had nog maar net de deur van het godshuis achter zich dichtgedaan of de vijf mannen begonnen het godshuis leeg te stelen. Ze pakten de kleine terafim, de dure priestermantel en het gegoten beeld. Daarna gingen ze naar buiten, naar de leiders van de stam Dan, met wie de priester rustig stond te praten. De priester wist niet wat hij zag en met een verbaasd gezicht vroeg hij: ‘Wat doen jullie nu?’

De vijf Daniëten schaamden zich helemaal niet.

‘Stil,’ zeiden ze tegen hem. ‘Houd je mond en ga met ons mee. Je kunt voor ons als priester werken en vertellen wat God van ons wil. *Het is beter priester te zijn van een hele stam van Israël, dan van het gezin van slechts één man!*’

Als deze priester een eerlijke kerel was geweest, had hij gezegd: Ik blijf bij Micha, want hij heeft mij in huis opgenomen toen ik geen dak boven mijn hoofd had. Hij heeft mij werk, eten en drinken gegeven toen ik niets had. Ik ga nooit met een roversbende mee, zoals jullie zijn! En nu stelen jullie zijn godshuis leeg, terwijl hij jullie alle vijf gastvrij een slaappleats gegeven heeft.

Maar dat zei de priester niet! Nee, het leek hem prachtig om priester te zijn van een hele stam. **Rijk zou hij worden bij de Daniëten.**

‘Ik ga met jullie mee,’ zei hij heel blij. Even later liep hij tussen die zeshonderd zwaar bewapende Daniëten. Hij hoefde geen afscheid van Micha te nemen...

Dat had hij wel begrepen....

En verder ging het leger van de Daniëten. Ze waren blij dat ze nu een priester met een efod en een terafim in hun bezit hadden. De Heer **moest** hen nu wel helpen. Dat kon niet anders. Dat zij alles gestolen hadden, daar hadden zij niet in het minst last van.

Het was allemaal zo vlug in zijn werk gegaan daar in dat godshuis. Micha helemaal niet had gemerkt dat zijn godshuis leeggestolen was en zijn priester vertrokken. Maar toen het uitkwam, werd Micha des duivels zo kwaad. Die vijf deugnieten die hij gastvrij in zijn huis onderdak, eten en drinken had gegeven, gingen er nu met zijn beeld en zijn priester vandoor! Het was een schande. Hij riep zijn knechten en slaven bij elkaar en zo snel ze konden gingen ze de Daniëten achterna. Hijgend en nat van het zweet haalden ze hen in en reeds van afstand begonnen ze te schreeuwen dat ze stil moesten blijven staan.

De achterste Daniëten bleven inderdaad staan. Brutaal keken ze Micha aan en koelbloedig vroegen ze: ‘Wat is er aan de hand? Waarom ren je ons met zoveel mensen achterna?’

Micha werd wit van woede. Dat ze dat zelfs durfden te vragen! Net alsof ze zich van de prins geen kwaad wisten, die gemene rovers.

‘Julie hebben mijn priester gestolen,’ riep hij boos, ‘en de godenbeelden die ik zelf heb laten maken. Geef ze terug, want ik heb niets meer!’

De Daniëten kwamen dreigend op Micha toelopen en zeiden: ‘Het is dat wij zo goed zijn. Wij zijn niet zo snel boos, maar pas op. Weet wat je zegt. Stel je voor, dat iemand van ons jou hoort en kwaad wordt. Dan sterf jij samen met je hele familie.’

Toen draaiden ze zich om en liepen verder. Niemand keek nog naar Micha en zijn groepje mannen. Micha keek de Daniëten na, kwaad en machteloos. Wat kon hij tegen dat leger beginnen? Verslagen en beschaamd ging hij terug naar huis. Nu miste hij alles: zijn priester, de efod en zijn duur beeld. De Heer zou hem niet langer beschermen. *De vloek van zijn moeder rustte nu weer op hem en op zijn kinderen!*

De Daniëten veroverden het stadje Laïs. Ze verbrandden de huizen met vuur en alle mensen, mannen, vrouwen en kinderen doodden ze. Later herbouwden ze de stad en noemden die Dan. Ook bouwden ze er een speciaal godshuis, waarin het gestolen beeld kwam te staan. Eeuwenlang heeft dat godshuis daar gestaan, met priesters uit het geslacht van Mozes die daar offers brachten.

Uit alle dorpen en steden uit de wijde omgeving kwamen mensen om hier de Heer offers te brengen. Dat kleine stadje Dan, daar in het hoge noorden van het land, kreeg grote bekendheid.

Maar dat godshuis bleef een vloek en grote schande in Israël. En in later eeuwen heeft het veel ellende teweeggebracht. De Heer zelf had bij de Sinaï het volk Israël verboden om beelden te maken en die te dienen. Zijn oordeel moest wel komen over een volk dat zo zijn wet verachtte....